

доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/1742>

6. Всесвітній словник української мови [Електронний ресурс] // WorldwideDictionary.org. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.worldwidedictionary.org/%D1%86%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9>.

7. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України [Електронний ресурс] // Законодавство України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17/ed20170323#n198>.

Рибіна Вікторія Вікторівна,

*курсант Навчально-наукового
інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ*

Науковий керівник:

*Лазнюк Наталія Василівна,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук*

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Міжнародне право – це система юридичних принципів і норм договірною і звичаєвою характеру, що регулюють відносини між державами та іншими суб'єктами міжнародного права з метою забезпечення миру і співробітництва.

Можна виділити основні ознаки міжнародного права:

- міжнародне право – це сукупність юридичних норм і принципів;
- ці норми створюються шляхом фіксованої (договірної) або мовчазно вираженої (звичай) угоди між суб'єктами міжнародного права;
- ці норми визнаються суб'єктами міжнародного права в якості юридично обов'язкових;
- реалізація норм міжнародного права забезпечується примусом, форми, характер і межі якого визначаються в міждержавних угодах.
- міжнародне право виступає в якості окремої відособленої правової системи зі своїми галузями й інститутами. Таким чином, воно не є галуззю внутрішньодержавного права і не входить у його правову систему.

Міжнародне право слід відрізнити від міжнародних відносин і дипломатії.

Міжнародні відносини набагато ширші, ніж міжнародне право. Вони можуть виникати між фізичними і юридичними особами й іншими суб'єктами різних держав і міжнародних суб'єктів, у тому числі такими, що не є суб'єктами міжнародного права.

Під міжнародними відносинами розуміють сукупність економічних, політичних, ідеологічних, правових, дипломатичних, військових, соціальних,

культурних та інших зв'язків між державами, основними соціальними, економічними і суспільними рухами, що діють на міжнародній арені, тобто між народами в широкому значенні цього слова.

Основними рисами міжнародних відносин є:

- зміцнення різнопланового співробітництва між державами;
- розширення міжнародних відносин;
- забезпечення миру;
- зростання ролі науково-технічного прогресу;
- посилення глобальної тенденції інтернаціоналізації господарського життя і зміцнення світової системи господарських зв'язків;
- зростання ролі міжнародних організацій, у тому числі неурядових, та їхньої кількості;
- виникнення якісно нових міжнародних проблем (глобальні проблеми виживання людської цивілізації);
- актуалізація глобальних проблем виживання людської цивілізації (особливо проблем миру, запобігання війні, роззброювання);
- підвищення регулятивної, інтегруючої і координаційної ролі міжнародного права.

Міжнародні відносини частіше всього проявляються в таких видах:

- міждержавні відносини (між державами, між державами і націями, що борються за незалежність);
- внутрішньодержавні відносини, що входять, по суті, у внутрішню компетенцію держави, але включені в сферу міжнародно-правового регулювання

Міжнародні відносини стають міжнародно-правовими відносинами в результаті угод (укладання договорів або усних угод) між державами й іншими суб'єктами міжнародного права, що містять правові норми, які регулюють їхню поведінку.

Функції міжнародного права – це основні напрями його впливу на соціальне середовище, що визначається його суспільним призначенням.

За своїми зовнішніми рисами вони поділяються на дві групи:

- соціально-політичні;
- юридичні.

До соціально-політичної групи, сутність якої є зміцнення існуючої системи міжнародних відносин, відносяться:

- функція підтримання в системі міжнародних відносин відповідного стабільного порядку;
- функція протидії існуванню і прояву нових відносин та інститутів, що суперечать цілям і принципам міжнародного права (недопущення конфліктів, заборона загрози та застосування сили тощо);
- функція інтернаціоналізації, що полягає в розширенні та поглибленні взаємозв'язків між державами та зміцненні тим самим міжнародного співтовариства;
- інформаційно-виховна функція, сенс якої полягає в передачі накопиченого досвіду раціональної поведінки держав, в просвітництві відносно можливостей

використання права, у вихованні в душі поваги до права та до охоронюваних ним інтересів і цінностей (особливо це стосується держав, що нещодавно стали на шлях інтеграції до світового співтовариства).

До юридичних функцій міжнародного права, сенс яких полягає в правовому регулюванні міждержавних відносин, увійшли:

– координаційна функція, оскільки норми міжнародного права встановлюють загальновизнані стандарти поведінки в різних галузях взаємовідносин держав;

– регулятивна функція, яка проявляється в прийнятті державами чітко встановлених правил, без яких неможливі їхнє спільне існування;

– забезпечувальна функція, зміст якої складається з того, що міжнародне право має норми, які сприяють державі дотримуватися визначених правил поведінки;

– охоронна функція, яка складається з наявності в міжнародному праві механізмів, які захищають законні права та інтереси держав (при цьому не існує наддержавних механізмів примусу, у випадку необхідності держава самостійно колективно забезпечують підтримку міжнародного правопорядку).

Норми міжнародного права створюють права й обов'язки тільки для суб'єктів міжнародного права. Органи державної влади й інші суб'єкти, що знаходяться на території держави, безпосередньо нормам міжнародного права не підпорядковуються.

Реалізація міжнародних зобов'язань на внутрішньодержавному рівні здійснюється шляхом входження норм міжнародного права в норми внутрішньодержавного права.

Процес входження норм міжнародного права в національне законодавство називається імплементацією.

Засоби входження іменуються трансформацією.

Трансформація може бути загальною й індивідуальною.

При загальній (автоматична) трансформації держава встановлює, що усі або тільки визначені види міжнародно-правових норм є частиною національного права країни.

При індивідуальній (вольовій) трансформації необхідно в кожному випадку вводити міжнародні норми в національне право країни спеціальним актом.

У деяких країнах, наприклад у Великобританії, у відношенні звичаєвого міжнародного права застосовується загальна трансформація, а у відношенні договорів – індивідуальна.

В Україні у відношенні міжнародних договорів застосовується індивідуальна трансформація.

У доктрині міжнародного права розрізняють декілька засобів індивідуальної трансформації:

а) рецепція – коли норма міжнародного права без зміни запозичується національним законодавством – має місце в Україні;

б) бланкетна трансформація – коли норма міжнародного права не запозичується, але на неї робиться відповідне посилання.

Список використаних джерел

1. Міжнародне публічне право : підруч. / [В. М. Репецький та ін.] ; за ред. проф. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - 2-е вид., стер. - К. : Знання, 2012. - 437 с.
2. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підруч. / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. - К. : Знання, 2012. - 631 с.
3. Письменна В. О. Міжнародне право крізь призму солідаристського та структурно-функціонального підходів. *Актуальні проблеми політики*. Одеса, 2015. Вип. 54. С. 80–90.

*Рожко Віталій Вадимович,
курсант Навчально-наукового
інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ*

*Науковий керівник:
Лазнюк Наталія Василівна,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук*

ШЛЯХ СТАНОВЛЕННЯ ЮРИСТА І РОЗКРИТТЯ ЙОГО ПОТЕНЦІАЛУ В СЛІДЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Шлях становлення юриста, як і все на світі, має свій початок. Отже, пропоную розглянути передумови, що запускають процес формування якостей, які є невідкладною складовою для фахівця в сфері права.

Важливо розуміти, що основним джерелом факторів, які впливають на розвиток особистих якостей людини, є зовнішнє середовище. Саме зовнішнє середовище, з яким взаємодіє особа з самого початку свого життя, закладає фундамент особистих якостей людини. Соціум робить найвагоміший внесок в формування свідомості людини на початковому етапі (тобто від моменту народження до моменту, коли вона вже має базове уявлення про організацію суспільних взаємовідносин і може свідомо приймати важливі рішення). На цьому етапі варто виділити важливість формування моральної культури особи, так як, на мою думку, це є основоположною складовою якостей, які характеризують особу, насамперед, як людину і, не менш важливо, як юриста фахівця. Звісно потрібно не забувати про переконання щодо виняткового призначення справедливості в суспільних відносинах, адже цей чинник є одним із головних цілей юриспруденції.

Наступним етапом є реалізація здобутих особистих якостей для свідомого вибору свого життєвого шляху. З усвідомленням приходить бажання зробити свій внесок в суспільний устрій, щоб забезпечити щасливе майбутнє для своїх рідних і оточуючих. Саме ця мета буде спонукати людину до відповідального